KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 17.4.2008 r.
COM(2008) 199 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

Cyfrowa przyszłość dla Europy
Śródokresowy przegląd i-2010

{SEC(2008) 470}

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie 3
2. Połowa okresu obowiązywania strategii i2010 4
3. Wyzwania przyszłych sieci i internetu 4
4. W kierunku prawdziwie jednolitego rynku – wkład ICT 6
5. Podjęcie wyzwania konkurencyjności poprzez innowacyjność i badania 8
6. Potrzeba opracowania długoterminowej agendy polityki dla użytkowników środowiska cyfrowego 10
7. Wniosek 13

1. WPROWADZENIE

Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) nadal stanowią główny czynnik modernizacji gospodarczej i społecznej. Obecnie przedsiębiorcy w UE przeznaczają 20 % inwestycji na ICT, a sektor ICT otrzymuje 26 % całkowitego budżetu na badania. Ponadto 60 % podstawowych usług publicznych jest obecnie w pełni dostępne online, a ponad połowa obywateli UE regularnie korzysta z internetu[1].

Strategia i2010[2], zainicjowana dnia 1 czerwca 2005 r., stanowiła pierwsze spójne ramy polityczne w dobie konwergentnych usług telekomunikacyjnych i medialnych. Na przestrzeni ostatnich trzech lat dokonano znacznego postępu w tej dziedzinie. Kilka przykładów wystarczy do ukazania wagi dokonań: przyjęto nowe ramy regulacyjne usług z zakresu mediów audiowizualnych; przedstawiono propozycje reformy regulacji łączności elektronicznej[3]; obowiązuje rozporządzenie w sprawie stworzenia jednolitego rynku dla transgranicznego korzystania z telefonów komórkowych; trwa dyskusja nad inicjatywami mającymi na celu wsparcie treści online[4]; wprowadzono nowe kluczowe inicjatywy finansowe w dziedzinie badań naukowych i rozwoju oraz innowacyjności (siódmy program ramowy na rzecz badań naukowych oraz program na rzecz wspierania polityki ICT w ramach programu na rzecz konkurencyjności i innowacyjności – CIP); właśnie zainicjowano przełomowe partnerstwo publiczno-prywatne (wspólne inicjatywy technologiczne); a nowe inicjatywy z zakresu e-Integracji są w trakcie realizacji[5].

> i2010 ma na celu: 1) ustanowienie europejskiej **przestrzeni informacyjnej**, tzn. prawdziwie jednolitego rynku dla gospodarki cyfrowej, w celu pełnego wykorzystania efektu skali, jaki oferuje duży, 500 milionowy europejski rynek konsumentów; 2) wzmocnienie **innowacji i inwestycji w badaniach nad ICT** z uwagi na fakt, że technologie te są główną siłą napędową gospodarki; oraz 3) wspieranie **integracji społecznej i rozwoju usług publicznych oraz poprawę jakości życia**, tzn. zastosowanie europejskich wartości, jakimi są integracja społeczna i jakość życia, na płaszczyźnie społeczeństwa informacyjnego.

Europa jest obecnie jednym ze światowych liderów w rozwoju gospodarki cyfrowej. Europejski rynek łączy szerokopasmowych, z 900 mln łączy, posiada więcej abonentów niż jakikolwiek inny region gospodarczy, a połowa obywateli europejskich regularnie korzysta z internetu. Niektóre z państw członkowskich są w światowej czołówce jeśli chodzi o powszechność łączy szerokopasmowych, rozpowszechnieniu telefonii komórkowej i wielkość przesyłu danych. Istnieją jednak znaczne rozbieżności pomiędzy państwami członkowskimi, a poziom inwestycji w ICT w Europie jest niższy niż w innych regionach uprzemysłowionych, rośnie także konkurencja ze strony Chin i Indii. Dlatego też ramy polityczne zawarte w i2010 są dziś potrzebne bardziej niż kiedykolwiek. Należy jednak zadać pytanie, czy ramy i2010 nie wymagają dostosowania w połowie okresu ich obowiązywania?

---

1 W przypadku wszystkich cytowanych danych, jeżeli nie zaznaczono inaczej, zob. załączony dokument roboczy służb Komisji.

2 http://ec.europa.eu/i2010.

3 http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/tomorrow/index_en.htm.

4 COM(2007) 836, http://ec.europa.eu/avpolicy/other_actions/content_online/index_en.htm.

5 COM(2007) 694, http://ec.europa.eu/information_society/activities/einclusion/index_en.htm.

2. POŁOWA OKRESU OBOWIĄZYWANIA STRATEGII i2010

Z obecnej oceny strategii lizbońskiej[6] wynika, że reformy strukturalne zaczynają przynosić efekty, ale krajobraz gospodarczy jest niejednolity. Stwierdzenie to odnosi się także do społeczeństwa informacyjnego. Sprawozdanie na temat strategii lizbońskiej potwierdza znaczenie ICT dla reform strukturalnych, a połowa państw członkowskich wzmocniła sektor badań naukowych i rozwoju oraz politykę w dziedzinie ICT, jednak część państw UE ma wciąż zaległości w wykorzystywaniu ICT.

W 2007 r. Komisja dokonała przeglądu podejścia wprowadzonego w i2010 w świetle obecnych priorytetów na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Ocena strategii lizbońskiej, przegląd jednolitego rynku[7], realizacja planu działania na rzecz innowacji[8] oraz przegląd dorobku wspólnotowego w dziedzinie praw konsumenta[9] podkreśliły znaczenie ICT. Następujące zagadnienia zyskują więc strategiczne znaczenie z punktu widzenia konkurencyjności i wykorzystania ICT w Europie:

- Europa dokonała znacznego postępu we wprowadzaniu gospodarki sieciowej ale musi podjąć bardziej zdecydowane działania aby odegrać wiodącą rolę w przejściu na sieci nowej generacji, nie zmniejszając jednocześnie wysiłków na rzecz zlikwidowania nierówności w dostępie do technologii cyfrowych.

- Europa powinna lepiej wykorzystywać swój najważniejszy zasób gospodarczy, jakim jest największy rynek konsumentów wśród krajów rozwiniętych. Jednak pomimo globalnego zasięgu internetu stworzenie jednolitego rynku w dziedzinie gospodarki cyfrowej wymaga dalszych działań.

- Wydatki na badania naukowe w zakresie ICT są w większości państw członkowskich wciąż poniżej wyznaczonego celu. Konieczne jest podjęcie większych wysiłków w celu połączenia zasobów poprzez koordynację działań badawczych i innowacyjnych.

- W związku z coraz powszechniejszą obecnością internetu w życiu codziennym, zmieniają się społeczne oczekiwania i obawy dotyczące społeczeństwa informacyjnego. Dlatego też niezbędny jest rozwój zabezpieczeń i dostosowanie ich do rozwoju rynku i technologii, bez ograniczania ogromnych możliwości gospodarczej i społecznej działalności online.

W niniejszym komunikacie zawarto konkretne propozycje dotyczące dostosowania i2010 do wymienionych wyżej wyzwań poprzez dalsze wspieranie konkurencyjności i wykorzystywania ICT w Europie.

3. WYZWANIA PRZYSZŁYCH SIECI I INTERNETU

Konwergencja cyfrowa jest już rzeczywistością a internet stanowi podstawowe narzędzie naszych gospodarek i życia codziennego. Dostęp szerokopasmowy staje się standardowym

---

6 COM(2007) 803, http://ec.europa.eu/growthandjobs/european-dimension/200712-annual-progress-report/index_en.htm.

7 COM(2007) 724, http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/index_en.htm.

8 COM(2006) 502, http://ec.europa.eu/enterprise/innovation/index_en.htm.

9 http://ec.europa.eu/consumers/rights/cons_acquis_en.htm.

sposobem łączenia się z siecią. Szybko rozwija się zawartość internetu, głównie w obszarach nowych treści i treści tworzonych przez użytkowników.

Europejski rynek dostępu szerokopasmowego wzrasta w szybkim tempie i już przewyższa rynek w Stanach Zjednoczonych. Stopień rozpowszechnienia dostępu szerokopasmowego osiągnął 20 % populacji w styczniu 2008 r., co oznacza trzykrotny wzrost od czasu rozszerzenia w 2004 r.; przy czym Dania, Finlandia i Niderlandy są światowymi liderami w tej dziedzinie. Pojawiają się jednak oznaki spowolnienia: spada tempo wzrostu stopnia rozpowszechnienia a różnice pomiędzy państwami członkowskimi w odniesieniu do rozpowszechnienia, szybkości, ceny i zasięgu pogłębiają się. Rosną wymogi dotyczące szerokości pasma, i mimo że szybkość połączeń rośnie podobnie jak w Stanach Zjednoczonych, przechodzenie na szybkie łącza szerokopasmowe w UE odbywa się powoli.

Wykres 1:

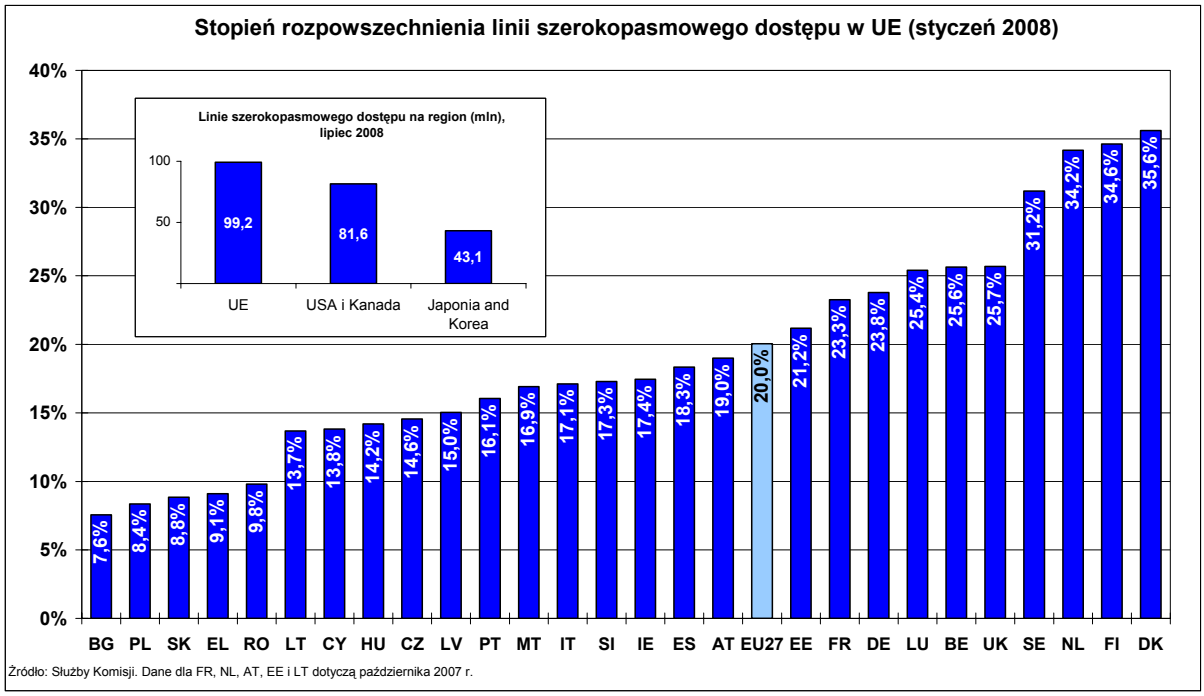

Dla stworzenia odpowiednich ram polityki niezbędne jest wysokiej jakości monitorowanie. Komisja proponuje porównanie ogólnych dokonań państw członkowskich na podstawie różnych kryteriów, które mogłyby obejmować obecne rozpowszechnienie, szybkość, zasięg na obszarach wiejskich, dostępność, innowacyjność i inne wymiary społeczno-ekonomiczne. Komisja w porozumieniu z państwami członkowskimi opracuje indeks łączności szerokopasmowej, który będzie porównawczą miarą poziomu rozwoju łączności szerokopasmowej w państwach członkowskich.

Inwestycje w sieci nowej generacji nie następują tak szybko, jak tego potrzebuje Europa. Komisja wyda więc w 2008 r. zalecenie, w którym wyjaśni przepisy prawne dotyczące dostępu nowej generacji. Infrastruktura bezprzewodowa stanowi coraz częściej alternatywę dla stałej infrastruktury, w szczególności, chociaż nie tylko, na obszarach wiejskich. W komunikacie w sprawie dywidendy cyfrowej[10] wezwano do udostępnienia niektórych

[10] COM(2007) 700, http://ec.europa.eu/information_society/policy/radio_spectrum/index_en.htm.

częstotliwości w celu umożliwienia zrównoważonego udziału transmisji o wysokiej rozdzielczości, telewizji mobilnej i bezprzewodowych połączeń szerokopasmowych.

Z uwagi na fakt, że protokół internetowy (IP) stanowi obecnie główne narzędzie świadczenia usług, dostarczania aplikacji i treści, należy wdrożyć nową, bardziej zaawansowaną wersję IPv6. Spowoduje to znaczny wzrost liczby dostępnych adresów IP i umożliwi stosowanie nowszych aplikacji opartych o technologie bezprzewodowe, które zwiększą możliwość wykorzystywania połączeń szerokopasmowych przez nowe urządzenia mobilne o różnych zastosowaniach. Identyfikacja radiowa (RFID) i technologie czujników zawartych w produktach przyczynią się do rozwoju w dziedzinie komunikacji pomiędzy urządzeniami dzięki czemu powstanie „Internet przedmiotów".

Z myślą o bardziej odległej przyszłości Komisja przygotowuje podstawy dla wspomnianego „Internetu przedmiotów" np. poprzez prace nad RFID, zarządzaniem internetem i integralnością sieci[11]. W 2008 r. Komisja wyda zalecenie w sprawie RFID w celu zagwarantowania pewności prawnej i złagodzenia obaw związanych z prywatnością i bezpieczeństwem. Ponadto w celu połączenia różnych działań ukierunkowanych na przyszłość i ułatwienia wypracowania spójnej polityki zmierzającej do przygotowania społeczeństwa informacyjnego na przyszłe zmiany w dziedzinie internetu, w 2008 r. Komisja wyda komunikat w sprawie przyszłości sieci i internetu.

Działania w 2008 r.:

- opracowanie indeksu łączności szerokopasmowej i wezwanie państw członkowskich do wyznaczenia krajowych celów w zakresie dostępu do szybkiego internetu, zakładających przyłączenie 30% populacji UE do 2010 r.;
- pomoc w przygotowaniu społeczeństwa informacyjnego na przyszły kształt gospodarki internetowej poprzez wydanie komunikatu w sprawie przyszłości sieci i internetu;
- ułatwienie przejścia na nowe sieci poprzez wydanie zalecenia w sprawie dostępu nowej generacji;
- wspieranie „Internetu przedmiotów" poprzez wydanie zalecenia w sprawie RFID, skupiającego się na kwestiach prywatności i bezpieczeństwa;
- zaproponowanie środków mających na celu zapewnienie wysokiego poziomu odporności istotnych sieci łączności i infrastruktury informacyjnej (w tym internetu) oraz zagwarantowanie ciągłości usług;
- zaproponowanie działań mających na celu ułatwienie przejścia na IPv6.

4. W KIERUNKU PRAWDZIWIE JEDNOLITEGO RYNKU – WKŁAD ICT

Zakończenie budowy jednolitego rynku w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego i mediów jest jednym z głównych celów inicjatywy i2010. Wraz z przyjęciem wniosku Komisji w sprawie reformy zasad rządzących telekomunikacją oraz wprowadzeniem inicjatywy „treści online" ostatnio podjęto istotne kroki w tym kierunku.

---

[11] Zob. http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/tomorrow/index_en.htm.

Unijne ramy regulacyjne miały w dużej mierze pozytywny wpływ na europejski rynek łączności elektronicznej, chociaż nie udało się zapewnić wystarczającej spójności podejść regulacyjnych. Niejednolitość środków regulacyjnych w 27 państwach członkowskich, w tym istnienie różnych podejść do egzekwowania środków naprawczych, może stać się poważną przeszkodą w rozwoju jednolitego rynku i ograniczyć pojawianie się nowych ogólnoeuropejskich usług.

W ramach reformy ram regulacyjnych łączności elektronicznej[12] Komisja przedstawiła propozycje zmierzające do zapewnienia większej spójności. Komisja zaproponowała powołanie Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej (EECMA), który będzie korzystał z wiedzy krajowych organów regulacyjnych. Ułatwi on także skoordynowane podejście do widma w państwach członkowskich. W celu wyciągnięcia korzyści z jednolitego rynku łączności ruchomej, który ułatwi powstawanie mobilnych usług ogólnoeuropejskich i wykorzystanie efektu skali, zaproponowano reformy w zakresie widma umożliwiające zwiększenie zakresu handlu częstotliwościami w UE oraz neutralność usług i technologii.

Przegląd jednolitego rynku[13] podkreśla potencjał ICT, które mogą prowadzić do odniesienia większych korzyści z jednolitego rynku przez obywateli, przedsiębiorców i władze publiczne: swobodny przepływ wiedzy i innowacji powinien być wspierany jako „piąta swoboda" na jednolitym rynku. UE powinna poprawić ramowe warunki dla innowacyjności, w szczególności w społeczeństwie informacyjnym, poprzez przyspieszenie opracowania interoperacyjnych norm i szerszego stosowania wspólnego zarządzania widmem. Komisja pracuje nad poprawą normalizacji ICT i przedstawi wniosek w tej sprawie do końca 2008 r.

Priorytetem dla UE jest zniwelowanie różnic na jednolitym rynku, w szczególności w usługach, między innymi poprzez: uproszczenie procedur, zmniejszenie obciążeń administracyjnych i wspieranie transgranicznego dostępu do rynku zwłaszcza w dziedzinie zamówień publicznych. Zastosowania obejmą: interoperacyjne świadczenie ogólnoeuropejskich usług e-administracji i transgraniczne uznawanie podpisów elektronicznych.

Istniejące ramy prawne dotyczące społeczeństwa informacyjnego oraz fakt, że w niektórych w państwach członkowskich ich wdrożenie było fragmentaryczne, mogą utrudnić wykorzystanie potencjału ICT na europejską skalę, stanowiąc ryzyko podwyższenia barier w transgranicznym handlu online. Należy zająć się kwestią powtarzających się wymagań, luk i niespójności we wdrożeniu oraz nadążać za zmianami technologicznymi (zob. wykres 2 poniżej) dla zapewnienia skutecznego funkcjonowania „elektronicznego rynku wewnętrznego". Na przykład w latach 2008 i 2009 grupa ekspertów zajmie się kwestią faktur elektronicznych w celu zidentyfikowania luk prawnych oraz potrzeb przedsiębiorców i do końca 2009 r. przedstawi Komisji ramy mające na celu wspieranie pełnego uznawania faktur elektronicznych w transakcjach transgranicznych.

---

12 http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/tomorrow/index_en.htm.

13 COM(2007) 724.

Wykres 2: Ewolucja zmian prawnych i technicznych

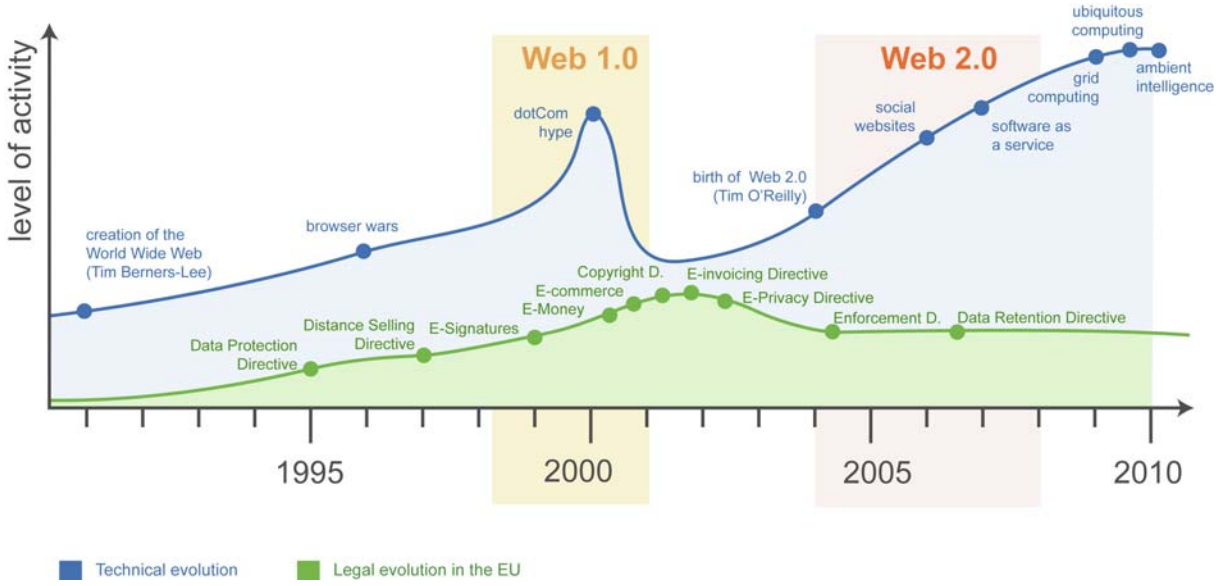

Źródło: DLA Piper, 2007

Działania:

- działania na rzecz przyjęcia pakietu regulacyjnego w zakresie łączności elektronicznej, a w szczególności utworzenie Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej;
- wprowadzenie bardziej skutecznego zarządzania widmem poprzez ułatwienie harmonizacji i handlu ogólnoeuropejską częścią częstotliwości;
- rozwój ogólnoeuropejskich usług publicznych z pomocą programów pilotażowych na dużą skalę w ramach programu na rzecz wspierania polityki ICT;
- zaproponowanie ulepszeń unijnego systemu normalizacji ICT;
- przyjęcie planu działania dotyczącego wspierania dalszego postępu w zakresie podpisu elektronicznego i elektronicznego potwierdzania autentyczności;
- wdrożenie europejskich ram faktur elektronicznych.

5. PODJĘCIE WYZWANIA KONKURENCYJNOŚCI POPRZEZ INNOWACYJNOŚĆ I BADANIA

Badania i innowacje są priorytetem w unijnej agendzie reform gospodarczych. Jednak mimo że 22 z 27 państw członkowskich uznało te obszary za kluczowy element w swoich krajowych programach reform i przeznaczyło ponad 14 % inwestycji z funduszów strukturalnych w latach 2007-2013 r. na badania i rozwój oraz innowacyjność, cel, jakim jest przeznaczanie 3 % PKB na badania do 2010 r. jest wciąż nieosiągalny[14].

[14] COM(2007) 803.

UE wydaje na badania i rozwój w ICT tylko połowę tego, co Stany Zjednoczone, i specjalizuje się w podsektorach z niską intensywnością badań. Na ICT przypada około 30 % całości wysiłków badawczych w większości krajów rozwiniętych, a luka pomiędzy wysiłkami UE a wysiłkami jej głównych konkurentów może uniemożliwić Unii zdobycie pozycji lidera innowacyjności w społeczeństwie informacyjnym.

W celu pobudzenia wzrostu inwestycji UE dała przykład czyniąc z ICT największą pozycję w ramach 7PR. Wraz z wprowadzeniem wspólnych inicjatyw technicznych ARTEMIS (system wbudowany) i ENIAC (nanoelektronika) UE jest także pionierem w dziedzinie partnerstwa prywatno-publicznego. Celem wspólnych programów krajowych jest zachęcenie państw członkowskich i przemysłu do większych inwestycji w badania i rozwój.

Wsparcie finansowe uzupełniają inne działania na rzecz innowacyjności, polegające na zwiększaniu popytu, takie jak inicjatywa rynków pionierskich[15]. Inicjatywa skupia się na rynkach o wysokim potencjale w Europie i opiera się na połączeniu finansowania badań i rozwoju oraz innowacyjności, zamówień publicznych sprzyjających innowacyjności, instrumentów regulacyjnych oraz koordynacji i partnerstwa z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami.

W UE w niewystarczającym stopniu korzysta się z zamówień publicznych sprzyjających innowacyjności. Odnosi się to w szczególności do zamówień w dziedzinie badań i rozwoju, które umożliwiłyby znaczną poprawę usług publicznych, stwarzając jednocześnie europejskim przedsiębiorstwom możliwość uzyskania pozycji międzynarodowego lidera na nowych rynkach i wspierając standardy przyjazne dla konsumentów.

Europejskie platformy technologiczne pozwoliły na wypracowanie bardziej strategicznej i skoordynowanej agendy badań europejskich oraz na rozwinięcie europejskich, krajowych i regionalnych programów oraz polityk badawczych i innowacyjnych, ale istnieje potrzeba zwiększenia wzajemnej wymiany między nimi.

E-zdrowie stanowi dobry przykład tego, jak innowacyjność w dziedzinie ICT może przyczyniać się do osiągnięcia nadrzędnych celów polityki europejskiej[16]. ICT może także ułatwić zrealizowanie ambicji UE dotyczących rozwiązania problemu zmian klimatycznych i zwiększenia efektywności energetycznej. Po pierwsze, sektor ICT może poprawić własną efektywność energetyczną na poziomie komponentów, systemów i aplikacji. Na przykład ośrodki przetwarzania danych mogą potencjalnie zaoszczędzić pomiędzy 20 a 70 % zużywanej energii, w zależności od aplikacji. Generalnie ICT może poprawić efektywność

Inicjatywa rynku pionierskiego w dziedzinie e-zdrowia: starzenie się społeczeństwa wraz z dramatycznym wzrostem liczby chronicznych chorób oraz rosnącym zapotrzebowaniem na lepszą opiekę zdrowotną doprowadzi do dramatycznego wzrostu kosztów opieki zdrowotnej. ICT odgrywa podstawową rolę w przekształceniach systemów opieki zdrowotnej a Europa dokonała znacznych inwestycji w badania i rozwój zastosowań w opiece zdrowotnej. Zgodnie z przewidywaniami oczekuje się podwyższenia o 43 % wielkości rynku do 2020 r., co da 30 mld EUR w porównaniu do kwoty 21 mld EUR dla UE-15 w 2006 r. Ale systemy e-zdrowia w państwach członkowskich nie są spójne. Dlatego też inicjatywa rynku pionierskiego w dziedzinie e-zdrowia zmierza do rozwinięcia europejskiego rynku dla innowacyjnych technologii w zakresie e-zdrowia i do zniesienia różnic w sposobie świadczenia opieki zdrowotnej w różnych państwach członkowskich.

---

15 COM(2007) 860, http://ec.europa.eu/enterprise/leadmarket/leadmarket.htm.

16 COM(2007) 860.

energetyczną w gospodarce poprzez „dematerializację”, wspierając nowe modele biznesowe, oraz poprzez poprawę monitorowania i lepszą kontrolę procesów i działań. W pierwszej fazie Komisja skupi się na ICT jako środku służącym do poprawy efektywności energetycznej.

W następstwie ewaluacji szóstego programu ramowego[17] Komisja wprowadzi w 2009 r. serię inicjatyw mających na celu zapewnienie wiodącej roli Europy poprzez dalszy rozwój ICT, modernizację i poprawę jakości oraz wydajności sektora publicznego oraz opanowanie technologii niezbędnych dla gospodarki i społeczeństwa. Ten proces rozpocznie się wraz z wydaniem komunikatu w sprawie badań i innowacyjności w dziedzinie ICT w 2009 r. oraz określeniem działań przygotowawczych w 7PR oraz programie ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP).

Wkład ICT w realizację celów lizbońskich obejmuje także rozwój infrastruktury elektronicznej (takiej jak GEANT albo Grids), która pomaga tworzyć nowe środowisko badawcze, wspierając wydajność i jakość prowadzonych badań. Infrastruktury te łączą badaczy we wszystkich dziedzinach, zapewniając pasmami łączność szerokopasmową o ogromnej przepustowości i zdolność przetwarzania, usuwając ograniczenia geograficzne i ułatwiając współpracę, kreując tym samym powiązania pomiędzy rozproszonymi grupami badawczymi i zwiększając ich zdolność do podjęcia bardziej skomplikowanych wyzwań.

Działania:

- wprowadzenie wspólnych inicjatyw technologicznych jako pierwszego prawdziwego europejskiego partnerstwa publiczno-prywatnego w dziedzinie badań;
- wspieranie europejskich platform technologicznych, w szczególność bliższej współpracy pomiędzy nimi;
- realizacja inicjatywy rynku pionierskiego w dziedzinie e-zdrowia: ranking innowacyjności w dziedzinie e-zdrowia; zalecenie w sprawie interoperacyjności rozwiązań w dziedzinie e-zdrowia; podjęcie niezbędnych działań w dziedzinie normalizacji i certyfikacji; środki zmierzające do poprawy pewności prawnej;
- wspieranie roli sektora publicznego jako pierwszego nabywcy innowacji;
- wydanie komunikatu w sprawie ICT i efektywności energetycznej;
- zainicjowanie procesu zmierzającego do zapewnienia wiodącej roli Europy w ICT wraz z komunikatem w sprawie badań i innowacyjności w ICT;
- wspieranie roli infrastruktur elektronicznych w zmiennym i globalnym środowisku badawczym.

6. POTRZEBA OPRACOWANIA DŁUGOTERMINOWEJ AGENDY POLITYKI DLA UŻYTKOWNIKÓW ŚRODOWISKA CYFROWEGO

Internet jest obecnie częścią życia codziennego: w 2007 r. co drugi Europejczyk był regularnym użytkownikiem internetu a prawie 80 % gospodarstw domowych korzystających

[17] Niezależny panel, któremu przewodniczy Pan Esko Aho opracuje sprawozdanie w połowie 2008 r.

z internetu przeszło z dostępu wdzwanianego na dostęp szerokopasmowy; jednocześnie użytkownicy coraz częściej korzystali z nowych zastosowań.

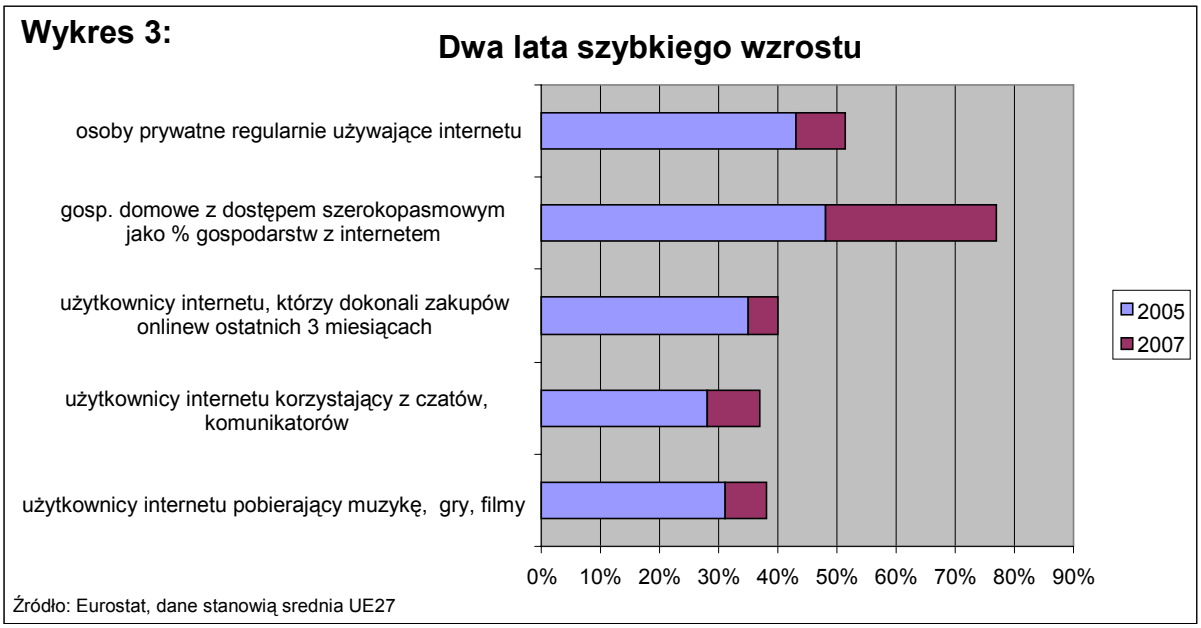

Mimo to prawie 40 % Europejczyków nie korzysta wcale z internetu, a 46 % europejskich gospodarstw domowych wciąż nie ma do niego dostępu.

Komisja stopniowo pracuje nad zrealizowaniem ambicji dotyczących udostępnienia społeczeństwa informacyjnego wszystkim Europejczykom. Inicjatywa e-Integracja stanowi strategiczne ramy służące zwiększeniu efektywnego udziału grup zagrożonych wykluczeniem oraz poprawie jakości życia poprzez korzystanie z ICT. Ta ostatnia kwestia jest także wymieniana w ramach głównych inicjatyw i2010, takich jak inicjatywa „inteligentny samochód", które przekształciły się w odrębne polityki.

Reforma ram prawnych łączności elektronicznej wzmocni prawa użytkowników w sektorze telekomunikacyjnym, ułatwiając dokonywanie świadomych wyborów przed zakupem produktów i zmianą dostawców. Poprawi się dostęp do służb ratunkowych poprzez numer „112" a użytkownicy niepełnosprawni skorzystają z lepszego dostępu do tych służb. Wzmocnione zostaną także przepisy dotyczące prywatności i bezpieczeństwa. Dodatkowo, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami, Komisja przedstawi w 2008 r. sprawozdanie na temat stosowania obowiązków świadczenia usługi powszechnej w świetle rozwoju społecznego, gospodarczego i technologicznego.

Handel elektroniczny nie rozwija się tak szybko jak inne dziedziny internetowe. Różnorodność i skomplikowanie produktów i usług utrudniają konsumentom dokonanie oceny jakości tego, co jest oferowane na rynku, a brak bądź wrażenie braku zaufania i bezpieczeństwa podczas używania nowych technologii i usług może ograniczać szersze korzystanie z handlu elektronicznego. Pierwszym priorytetem jest kwestia wyjaśnienia praw i obowiązków użytkowników, co nastąpi w 2008 r. Istotne jest także zwiększenie zaufania w środowisku online. Zagadnienia te zostaną podjęte w trakcie trwającego obecnie przeglądu wspólnotowego praw konsumentów, w szczególności poprzez zharmonizowanie oraz lepsze

określenie praw i obowiązków użytkowników[18]. W tym kontekście Komisja przedstawi wniosek, którego celem będzie zwiększenie poziomu zaufania w transakcjach transgranicznych (w tym transakcjach online) poprzez uproszczenie i ulepszenie ram prawnych dla konsumentów.

Widoczny rozwój treści online, w szczególności treści kreowanych przez użytkowników, jest głównie wynikiem zastosowania nowych modeli biznesowych, w coraz większym stopniu opartych na reklamie online. Ochrona praw autorskich pozostaje stałym problemem dla państw członkowskich i Komisji. Dzięki zainicjowaniu platformy ds. treści online[19] powstanie forum, na którym będzie można przedyskutować te kwestie. W sprawie ujawniania danych osobowych w związku z ochroną praw autorskich Trybunał Sprawiedliwości[20] podkreślił potrzebę uzyskania równowagi pomiędzy prawem fundamentalnym własności intelektualnej a ochroną danych osobowych.

Kontakty społeczne nawiązywane przez sieć, albo sieć uczestnicząca, są jednym z czynników, które przyczyniły się do wzrostu na przestrzeni ostatnich czterech lat, stając się jednym z najbardziej popularnych zastosowań Internetu dla Europejczyków, po poczcie elektronicznej i wyszukiwarkach internetowych. W 2007 r. 24 % obywateli europejskich uczestniczyło w forach internetowych, w porównaniu do 18 % w 2006 r., a procent zainteresowanych wśród młodszych generacji był jeszcze większy. Inicjatywa e-uczestnictwo bada internet jako sposób przekazywania informacji politycznych obywatelom. Coraz częstsze wykorzystywanie internetu w aktywny sposób prowadzi także do nowych wyzwań. Coraz więcej użytkowników niepokoi się o jakość treści, odpowiedniość informacji, integralność prywatności informacji i ochronę nieletnich. Użytkownicy, którzy reklamują i rozpowszechniają treści i uzyskują z tego dochody za pośrednictwem platform zawierających treści wytworzone przez użytkowników, muszą liczyć się z nieautoryzowanym korzystaniem z wytworzonych przez nich treści chronionych prawem autorskim. Problemy te będą dalej omawiane w 2008 r.

Działania:

- sprawozdanie dotyczące obowiązków usługi powszechnej;
- realizacja inicjatywy e-uczestnictwo: wniosek w sprawie prawodawstwa w zakresie e-dostępności; inicjatywa dotycząca nowoczesnych technologii w służbie osobom starszym, która przyczyni się do rozwiązania problemu starzenia się społeczeństwa; przegląd polityki w zakresie umiejętności informatycznych; szczyt poświęcony e-integracji;
- opublikowanie przewodnika wyjaśniającego prawa i obowiązki użytkowników w środowisku cyfrowym;
- zainicjowanie kolejnego etapu przeglądu dorobku wspólnotowego w dziedzinie praw konsumenta - dyrektywa ramowa w sprawie praw umownych konsumentów;
- zainicjowanie programu „Bezpieczniejszy internet 2009-2013" w celu ochrony nieletnich i zwalczania nielegalnych treści;

---

18 COM(2006) 744, str.1 http://ec.europa.eu/consumers/rights/cons_acquis_en.htm
19 COM(2007) 724
20 Sprawa C-275/06.

- podjęcie działań w celu rozwiązania problemów dotyczących prywatności i zaufania, wynikających z pojawienia się nowych konwergentnych usług w przyszłym wszechobecnym społeczeństwie informacyjnym;

- zainicjowanie platformy ds. treści online;

- podjęcie kwestii dotyczących interoperacyjności i przejrzystości systemu zarządzania cyfrowymi prawami autorskimi (DRM) dla konsumentów w zaleceniu w sprawie treści online.

7. WNIOSEK

Niniejszy komunikat potwierdza istotny wkład polityki w zakresie społeczeństwa informacyjnego i mediów w osiągnięcie celów lizbońskich. Potwierdza on także aktualność i2010 jako ram odniesienia dla europejskich polityk w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego i mediów. W komunikacie zawarto konkretne propozycje dotyczące reorientacji strategii i2010, tak by w dalszym ciągu wspierała ona konkurencyjność i korzystanie z ICT w Europie. W latach 2008-2009 Komisja opracuje także długoterminową agendę polityki w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego i mediów oraz przygotuje ocenę całościowego wpływu ICT na europejskie dokonania gospodarcze[21]. Konieczne jest opracowanie polityki europejskiej, która wzmocni konkurencyjność wiodących krajów i zajmie się problemem luk pomiędzy najlepiej a najsłabiej informacyjnie rozwiniętymi państwami, niwelując różnice pomiędzy państwami członkowskimi.

---

[21] Wsparcie dla tych działań zostanie udzielone w oparciu o trwające analizy i konsultacje w następujących dziedzinach: gospodarczy i społeczny wpływ ICT, w tym na zatrudnienie; prawne i ekonomiczne aspekty jednolitego rynku dla społeczeństwa informacyjnego; przyszłe potrzeby polityki w zakresie nowych sieci i internetu, prywatności oraz zaufania we wszechobecnym społeczeństwie informacyjnym; treści tworzone przez użytkowników; długoterminowa refleksja nad rolą ICT w zrównoważonym rozwoju; oraz rozwój społeczeństwa informacyjnego dla wszystkich, z uwzględnieniem polityki regionalnej.
http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/studies/index_en.htm.